

HATÁLYON KÍVÜL HELYEZVE

BELÜGYMINISZTERIUM

gyűjtő/1975

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

10-24/23/1973.

HK 10-123/83. 99.

304

számú példány

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszter-helyettesének**

**0023. számú
UTASÍTÁSA**

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

Budapest, 1973. október 3-án

Lássa (név, rendfokozat): Engedélyező aláírása: Betekintő aláírása: Év, hó, nap:

Jelen utasításról másolatot, vagy kivonatot készíteni tilos!

10-24/23/1973.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXX. tv. 28. §-ára
figyelemmel

**Szigorúan titkos!
Különösen fontos!**

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszter-helyettesének
0023. számú
UTASÍTÁSA**

Budapest, 1973. október 3-án.

Tárgy: Az állambiztonsági szervek előzetes ellenőrző és bizalmas nyomozó munkája szabályzatának oktatása.

A 0010/1973. számú miniszteri parancs 3. pontja alapján az állambiztonsági szervek előzetes ellenőrző és bizalmas nyomozó munkájának szabályzata (a továbbiakban: Szabályzat) oktatására — az érintett szervek irányítását és felügyeletét ellátó miniszterhelyettesekkel egyetértésben — kiadom az alábbi

u t a s í t á s t :

1. A Szabályzatban foglaltakat a 0010/1973. számú miniszteri parancs 1. pontjában megjelölt szervek hivatásos állománya — a parancs 2. pontjában meghatározottak szerint — szakmai továbbképzés keretében köteles elsajátítani.

2. A szakmai továbbképzést — a mellékelt tematika szerint — foglalkozásonként 3 óra előadás és 1 óra konzultáció keretében kell megtartani.

3. A foglalkozásokat — a munkaterület sajátosságainak figyelembevételével és felhasználásával — a **főkapitányságokon** az állambiztonsági helyettesek, a **központi szerveknél** az osztályvezetők tartásuk meg.

4. A Szabályzat elsajátításáról a beszámolásra kötelezett hivatásos állomány **1973. december 10. és 30.** között bizottság előtt köteles számot adni.

5. A bizottság elnöke a 3. pontban meghatározott foglalkozásvezető, tagja a csoportfőnökök, főkapitányok, illetőleg az ezekkel egy tekintet alá eső parancsnokok által kijelölt vezető.

A bizottság — a mellékelt ellenőrző kérdések alapján — győződjön meg arról, hogy az állomány megfelelő mértékben elsajátította-e és a gyakorlati munka során alkalmazni tudja-e a szabályzatban foglaltakat.

6. Az oktatás és a beszámoltatás befejezése után az előzetes ellenőrző és bizalmas nyomozó munka részkérdéseivel szakmai továbbképzés keretében továbbra is foglalkozni kell.

7. Az oktatás végrehajtásáról, az érintett személyi állomány felkészültségéről és a szabályzat értelmezésének esetleges problémáiról a csoportfőnökök, a főkapitányok állambiztonsági helyettesei és az önálló osztályok vezetői 1973. december 30-ig tegyenek írásban jelentést a BM. III.

főcsoportfőnöknek. A BM. Belbiztonsági Osztály és a BM. Határőrség Fel-
derítő Osztály vezetői jelentésüket a miniszter első helyettesének tegyék
meg.

8. Ez az utasítás kihirdetése napján lép hatályba, az érintett személyi
állomány előtt ismertetni kell.

GALAMBOS JÓZSEF s. k.

rendőr vezérőrnagy,
miniszterhelyettes

Készült: 310 példányban.
Felterjesztve: miniszter elvtársnak.
Kapják: a 0010/1973. sz. miniszteri parancs elosztója szerint.

Melléklet a 0023/1973. számú
belügyminiszter helyettesi utasításhoz.

TEMATIKA ÉS ELLENŐRZŐ KÉRDÉSEK

a 0010/1973. sz. BM. parancs továbbképzés keretében történő feldolgozására

I. Téma (október második két hete)

A bűncselekményre utaló információk előzetes ellenőrzése:

- előzetes ellenőrzés fogalma,
- előzetes ellenőrzés alapjául szolgáló információ,
- előzetes ellenőrzés során felhasználható operatív erők, eszközök és módszerek,
- előzetes ellenőrzés elrendelésének követelményei, szabályai, időtartama,
- az előzetes ellenőrzés befejezése, a befejezés módjai,
- előzetes ellenőrzés és bizalmas nyomozással szembeni követelmények hatékonyság, célirányosság, szocialista törvényesség, konspiráció, tervszerűség stb.

II. Téma (november első két hete)

Bizalmas nyomozás:

- bizalmas nyomozás fogalma,
- elrendelésének alapjául szolgáló információk, elrendelésének esetei, időtartama,
- bizalmas nyomozás feladatai,
- a bizalmas nyomozás során felhasználható operatív erők, eszközök, módszerek, ezek együttes felhasználása (operatív kombináció, operatív játszma, dezinformációs akció, csapda),
- személyi és tárgyi bizonyítékok a bizalmas nyomozásban,
- bizalmas nyomozás tervezése, a terv végrehajtásának értékelése, elemzése,
- BM. más szerveivel való együttműködés, koordináció a bizalmas nyomozásban,
- a bizalmas nyomozással kapcsolatos adminisztratív jellegű feladatok (regisztrálás, nyilvántartás, törlés stb.).

III. Téma (november második két hete)

A bizalmas nyomozás adatai alapján alkalmazható megelőző akadályozó, korlátozó, operatív megszakító célú intézkedések:

- megelőzés, akadályozás, korlátozás, megszakítás fogalma, a fogalom elemzése,
- a megelőzés, akadályozás, korlátozás, megszakítás módszerei: befolyásolás
lehetővé tevő, elősegítő körülmények gátlásával, megszüntetésével,

- megelőzés, akadályozás, korlátozás, megszakítás büntetőeljárásán kívüli lehetőségei (0010/1973. számú BM. parancs 42. a), b) pont),
- ezen intézkedések alkalmazásának követelményei, szabályai.

IV. Téma (december első két hete)

A bizalmas nyomozás befejezése:

1. A megelőző, akadályozó, korlátozó operatív megszakító intézkedések fogantatosításával.

2. A büntetőeljárás kezdeményezésével akkor, ha:

- a rendelkezésre álló bizonyítékok bűncselekmény alapos gyanújának megállapítására alkalmasak,
- a legsúlyosabb bűncselekmény és az elkövetésével gyanúsítható személyt, vagy személyeket felderítették.

Büntetőeljárást kezdeményező szerv kötelezettségei, az összefoglaló jelentés tartalma, a vizsgálati szervekkel való véleményeztetés az operatív vizsgálati szervek közötti együttműködés és kapcsolat.

3. A bizalmas nyomozás megszüntetése:

- a bizalmas nyomozás megszüntetésének esetei (0010/1973. sz. BM. parancs 56. a)—g) pont),
- a bizalmas nyomozás befejezése utáni teendő.

4. Parancsnokok feladatai, az operatív tisztek kötetelmei:

— **vezetők:**

- a) elrendelés, irányítás, ellenőrzés,
- b) hatáskör, illetékesség.

— **operatív tisztek:**

- a) szabályzat ismerete és betartása,
- b) bizalmas nyomozás végrehajtása,
- c) célirányosság és hatékonyság biztosítása,
- d) javaslattevő és kezdeményező tevékenység.

Ellenőrző kérdések

I. Téma:

1. Az előzetes ellenőrzés alapjául szolgáló információk.
Az ellenőrzési terv szerepe az előzetes ellenőrzésben.
2. Az előzetes ellenőrzéssel szemben támasztott követelmények.
3. Az előzetes ellenőrzés során felhasználható operatív erők, eszközök, módszerek.
4. Az előzetes ellenőrzés befejezésének feltételei, a befejezés módjai.

II. Téma:

1. A bizalmas nyomozás fogalma, elrendelése alapjául szolgáló információ.
2. A bizalmas nyomozás elrendelésének esetei, az elrendeléséről szóló határozat tartalma.
3. A bizalmas nyomozásban felhasználható operatív erők, eszközök, módszerek és ezek együttes alkalmazása.
4. A hálózat — indokolt esetben — SZT.-tiszttel alkalmazása a bizalmas nyomozásban, alkalmazásuk szabályai.
5. A bizalmas nyomozás folyamán beszerezhető személyi és tárgyi bizonyítékok.
6. A bizalmas nyomozás időtartama, a bizalmas nyomozás felfüggesztésével kapcsolatos követelmények.

III. Téma:

1. A megelőzés, akadályozás, korlátozás, operatív megszakítás fogalma, e fogalmak értelmezése.
2. A megelőzés, akadályozás, korlátozás, megszakítás büntetőeljáráson kívüli lehetőségei. Mit kell figyelembe venni és mérlegelni ezen intézkedések során.

IV. Téma:

1. A bizalmas nyomozás befejezésének módjai, a bizalmas nyomozás befejezésének módját meghatározó tényezők.
2. A büntetőeljárást kezdeményező operatív szerv kötelességei, az összefoglaló jelentés tartalma.
3. Az operatív és vizsgálati szervek közötti együttműködés jelentősége, a kapcsolat tartalma.
4. A bizalmas nyomozás megszüntetésének esetei.
5. A parancsnokok és a beosztott operatív tisztek kötelességei és feladatai a bizalmas nyomozás célirányosságának és hatékonyságának biztosítása érdekében.